

A **Nevem Sam** (*I am Sam*) című, 2001-es amerikai dráma a főszereplő Sean Penn színésznek az egyik legerősebb alakítása. A kétszeres Oscar-díjas művész, jóllehet nem a leghíresebb filmjéről van szó, mégis rendkívül mély témákat boncolgat.

*Mi tesz jó szülővé egy szülőt?
Mire van igazából szüksége
egy gyermeknek?
Mi a tökéletesség?
Miben áll az igazi szeretet?*

„Ha nem lesztek olyanok, mint a gyermekek, nem mentek be az Isten országába” (Mt 18,3)

egyfelől csodáljuk, hogy a Jóisten hogyan segíti azokat, akik rászorulnak, s valahogy minden kialakul körülöttük, és milyen szépen, nagy szeretetben neveli egy szellemileg visszamaradt férfi a gyermekét; másfelől látjuk azt is, hogy a kislány kezd apján túlnőni. Esténként, mikor eljön az esti mese ideje, Lucy folyékonyabban olvas, mint édesapja. Az iskolában is egyre több megjegyzést kap az apukájára. Minden gyerek – maga Lucy is – érzékeli, hogy Sam nem olyan, mint a többi, „normális” szülő.

Nevem Sam

(I am Sam)

Sam Dawson (Sean Penn) fogyatékoságából következően egy hétéves gyermek szellemi színvonalán és intelligenciaszintjén van. Bár fogyatékkal él, megtanulta az önállóságot, és ellátja magát. A Starbucks kávézóban dolgozik mint takarító. Környezete ismeri és szereti. Megszállott Beatles-rajongó, és imádja a gyümölcstöltelikes palacsintát. Rendkívül szerethető személyiség tele jó szándékkal, ráadásul igen nagy érzékenységgel bír mások érzéseiről. Ha lát valakit sírni, éppúgy reagál, mint egy gyermeki lélek: nem gondolkodik, nem mérlegel, hanem odamegy, és szorosan megöleli az akár ismeretlen illetőt.

Egy alkalommal egy hajléktalan nő szállást kér tőle pár éjszakára, s a naiv, jólelkű férfi befogadja. Jó cselekedetének eredménye kilenc hónap múlva egy újszülött kislány és egy lelécelt anya. Ez az élmény ismerős Samnek, hiszen az ő apja is magára hagyta, amikor megtudta, hogy fia fogyatékkal született. Anyját hiába győzködtek, hogy adja be intézetbe, nem engedett, és egyedül is vállalta a nem átlagos gyermekeket. Azonban idejekorán beteg lett, így Samet különböző nevelőszülők nevelték. Hol szerették, hol verték.

Amikor a férfi először kezébe veszi kislányát, megkérdőjelezhetetlen apai érzések alakulnak ki benne. Ehhez nem kell egészségesnek születni, ez mindenkibe bele van kódolva. Amikor a nővérek megkérdezik, mi lesz a pici neve, nem is nevezheti másként, mint Lucy Diamondnak (Dakota Fanning). A „Lucy in the Sky with Diamonds” a híres brit együttes, a Beatles egyik legismertebb szerzeménye. A dalt John Lennon kisfiának, Juliannek egyik rajza inspirálta. A Beatles állítása szerint 1966-ban Julian egy rajzzal tért haza az iskolából, ami egyik osztálytársát, Lucy-t ábrázolta. Mikor megmutatta apjának, azt mondta, a kép címe „Lucy az égben gyémántokkal” (angolul: Lucy in the sky with diamonds). Ez ihlette Samet Lucy elnevezésére.

Jóllehet egy kisbaba születése még azoknak sem kis kihívás, akik nincsenek hátrányos helyzetben, Sam mégis jól veszi az akadályokat. Nagy segítségére van szomszédja, a nyugdíjas zongoratanárnő, Annie Cassell (Dianne Wiest), akinek az emberektől elzárkózott, magányos életébe fényt hoz a nem épp átlagos férfi a csecsemőjével. Fontos szereplők még a kislány életében apjának barátai, akik szintén fogyatékkal élők, s maguk is úgy szeretik Lucy-t, mintha sajátjuk lenne. A leányka szépen cseperedik, s már iskolába jár. Nézőként

Egyik nap egy utcalány kezd nyomulni a kávézóban a gyanútlan férfira. Mivel azt hiszik,

köze van a prostituálthoz, a rendőrség Samet is beviszi a rendőrsre. Később szabadon engedik ugyan, de szemet szűr a hatóságoknak, hogy ez az ember egy kiskorút nevel, miközben egy hétéves szellemi szintjén van. A gyámügyi hatóságok a gyerek érdekében ideiglenesen nevelőintézetbe költöztetik Lucyt, mert úgy értékelik, hogy Sam Dawson nem alkalmas gyermeknevelésre. Sam vissza akarja kapni lányát. Első lépésként kinéz a telefonkönyvből egy jól menő ügyvédi irodát, és felkeresi Rita Harrison (Michelle Pfeiffer). Az elfoglalt, teljesítménymániás sztárügyvéd hamar lepattintja a szerencsétlen ügyfelet, aki fárasztja lassú dadogásával és körülményes, lényegre abszolút nem törő mondataival. Ráadásul messziről látszik, hogy meg sem tudná fizetni őt. Sam azonban nem adja fel, a nyakára jár.

Rita végül csak azért vállalja el, mert kollégái folyton megvádolják, hogy érdekesember, és a róla kialakult képen sokat segít, ha lesz egy pro bono (latin kifejezés az önként vállalt és fizetés nélküli szakmai munkára vagy a csökkentett díjas tevékenységre mint közszolgáltatásra) ügye. Férjével mindent megadnak a Lucyval egykorú kisfiuknak, csak éppen a figyelmet és időt nem. Egymást is alig látják, csak telefonon értekeznek. Bár a kemény ügyvédnő úgy vág neki az ügynek, hogy nem hisz benne, közben érintetté válik. Megszereti védencét, akihez nem kevés türelem szükséges, ám Ritának épp ezt kell tanulnia. Egész életében hatalmas elvárásokat állított maga elé, mindig mindenben tökéletes akart lenni. „Az a baj, hogy még sosem vesztettem semmiben” – vallja be egyszer magáról. Samtól megtanulja, hogy a tökéletlenségben is nagy erő van. „Az én erőm erőtlenségben nyilvánul meg” – olvassuk a korinthusiakhoz írt levelekben (12,9). Számos megható pillanatot hoz a tárgyalások sorozata. Érvek pro és kontra. Az eszünk azt mondja, valóban nem tud egy szellemileg visszamaradott apa mindent megadni a lányának, ugyanakkor a szívünk érzi, hogy azt, ami a legfontosabb, Sam is képes tökéletesen megadni gyermekének: az igazi szeretetet. Rita ezért szülőként is sokat tanul védencétől. Amikor kihallgatják Sam egyik

fogyatékkal élő barátját és megkérdezik, miért tartja őt jó apának, a lényegre ragadja meg: „mert mindig ott van Lucynak”.

Sam elveszti a pert, és a gyermeket egy nagyon kedves házaspárnál helyezik el. Lucy nevelőanyja, Randy (Laura Dern) mindent megtesz azért, hogy a kislányt boldoggá tegye, de érzi, hogy az apjával való köteléke megbonthatatlan. Sam szenved gyermeke hiányától, és a lányát is éppúgy megviseli, hogy elszakítják édesapjától. „Nem akarok másik papát” – sír a gyámhatóság embereinek. Randy végül beleegyezik az osztott gyámságba, így Sam is az életük része lesz. Nemcsak egy gyermeket, de hozzá egy apát is kapnak. Az új szülők is érzik, hogy Lucy csak Sammel kiegészülve lehet igazán önmaga.

Sok mindenben elgondolkodtat a film. „Én nem vagyok tökéletes. Nem vagyok hibátlan szülő, de mindent megtettem” – védi magát a tárgyaláson Sam, és a legfontosabbat mondja ki ezzel. Hajszoljuk a tökéletességet, és azt hisszük, hogyha mindent megtettünk, abból következnie kell annak, hogy nem vétünk hibát, s azonnal kudarcot élünk meg, ha bármilyen hiba csúszik a gépezetünkbe, pedig önmagában az jelenti a tökéletességet, hogy minden tölem telhetőt megteszek. Nem szükséges, hogy az hiba nélkül való legyen.

Egy a fontos: **„minden dolgokat szeretetben menjen végbe”** (1Kor 16,14), mert az már maga a tökéletesség. Tökéletes olyan értelemben, hogy hasonlatos Istenhez, aki maga is a szeretet.